Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 1. augusta 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Colná únia – Vrátenie alebo odpustenie dovozného alebo vývozného cla – Nariadenie (ES) č. 1430/79 – Clá vybraté v rozpore s právom Únie – Článok 2 ods. 2 tretí pododsek – Podmienky vrátenia z vlastného podnetu – Zistenie, že toto clo bolo neoprávnene vybraté pred uplynutím lehoty troch rokov odo dňa jeho zapísania do účtovnej evidencie – Zistenie, z ktorého vyplýva, že vnútroštátne colné orgány poznajú totožnosť dotknutých hospodárskych subjektov, ako aj sumu, ktorá sa má každému z nich vrátiť – Povinnosť týchto orgánov prijať potrebné a vhodné opatrenia na získanie informácií potrebných na uskutočnenie takéhoto vrátenia“

Vo veci C-206/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z 13. marca 2024 a doručený Súdnemu dvoru 14. marca 2024, ktorý súvisí s konaním:

YX,

Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA

proti

Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance,

Directeur général des douanes et droits indirects,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predsedníčka piatej komory M. L. Arastey Sahún (spravodajkyňa), sudcovia D. Gratsias, E. Regan, J. Passer a B. Smulders,

generálny advokát: R. Norkus,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– francúzska vláda, v zastúpení: P. Chansou a B. Travard, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Demeneix a B. Eggers, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. marca 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 175, 1979, s. 1), zmeneného nariadením Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986 (Ú. v. ES L 286, 1986, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1430/79“), a článku 236 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „Colný kódex Spoločenstva“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi YX a Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA (ďalej len „Caves Andorranes“), spoločnosťou založenou podľa andorrského práva, na jednej strane a ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance (minister hospodárstva, financií a obnovy, Francúzsko), ako aj directeur général des douanes et droits indirects (generálny riaditeľ ciel a nepriamych daní, Francúzsko) na druhej strane, ktorý sa týka vrátenia cla z vlastného podnetu, ktoré bolo neoprávnene vybraté za dovoz tovaru pochádzajúceho z tretích krajín a smerujúceho do Andorry.

Právny rámec

Nariadenie č. 1430/79

3 Článok 1 nariadenia č. 1430/79 stanovoval:

„1. Týmto nariadením sa určujú podmienky, za ktorých príslušné orgány vrátia alebo odpustia dovozné alebo vývozné clo.

2. V zmysle tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

…

e) ‚zápis do účtovnej evidencie‘: je správny akt, ktorým sa náležite určí výška dovozných ciel alebo vývozných ciel, ktoré vyberú príslušné orgány;

…“ [*neoficiálny preklad*]

4 Článok 2 tohto nariadenia stanovoval:

„1. Dovozné clo bude vrátené alebo odpustené, ak sa pred príslušnými orgánmi uspokojivo preukáže, že suma tohto cla zapísaná do účtovnej evidencie:

– sa vzťahuje na tovar, v súvislosti s ktorým nevznikol nijaký colný dlh alebo v súvislosti s ktorým colný dlh zanikol inak ako zaplatením sumy alebo premlčaním,

– je z akéhokoľvek dôvodu vyššia ako suma, ktorá bola podľa zákona vymeraná.

2. Dovozné clo bude vrátené alebo odpustené z jedného z dôvodov uvedených v odseku 1 na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote troch rokov odo dňa, keď orgán poverený výberom cla zapísal uvedené clo do účtovnej evidencie.

Túto lehotu nemožno nijako predĺžiť, pokiaľ dotknutá osoba nepredloží dôkaz, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

Príslušné orgány vrátia alebo odpustia clo z vlastného podnetu, ak v tejto lehote samy zistia, že nastala niektorá zo skutočností uvedených v odseku 1.“ [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 15 prvý odsek uvedeného nariadenia znel takto:

„Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené iba osobe, ktorá toto clo zaplatila alebo je povinná zaplatiť, respektíve osobám, ktoré prevzali jej práva a povinnosti.“ [*neoficiálny preklad*]

6 Nariadenie č. 1430/79 bolo zrušené článkom 251 Colného kódexu spoločenstva.

Colný kódex spoločenstva

7 Článok 236 Colného kódexu spoločenstva stanovoval:

„1. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené, ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Dovozné alebo vývozné clo bude odpustené, ak sa zistí, že v čase keď toto bolo zapísané do účtovnej evidencie, nebolo dlžné na základe právnych predpisov alebo že bolo zapísané do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby.

2. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.

Táto lehota bude predĺžená, ak dotknutá osoba preukáže, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

Colné orgány vrátia alebo odpustia clo z vlastného podnetu, ak v tejto lehote zistia, že nastala niektorá zo skutočností uvedených odseku 1, prvý a druhý pododsek.“

8 Podľa jeho článku 253 druhého odseku sa tento kódex uplatňoval od 1. januára 1994.

9 Uvedený kódex bol zrušený článkom 186 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (modernizovaný Colný kódex) (Ú. v. EÚ L 145, 2008, s. 1), ktorý bol zasa zrušený článkom 286 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1).

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 V rokoch 1988 až 1991 spoločnosti založené podľa andorrského práva dovážali do Andorry prostredníctvom spoločnosti Ysal, colného sprostredkovateľa so sídlom vo Francúzsku, tovar pochádzajúci najmä z tretích krajín. Tento dovoz viedol k zaplateniu cla vo Francúzsku. V tom čase totiž francúzske colné orgány vyžadovali, aby bol tovar pochádzajúci z tretích krajín a smerujúci do Andorry pri prechode cez francúzske územie prepustený do voľného obehu.

11 Dňa 23. januára 1991 Európska komisia uverejnila odôvodnené stanovisko KOM(90) 2042 v konečnom znení, v ktorom jednak konštatovala, že stanovením takejto požiadavky prepustenia do voľného obehu Francúzska republika porušila svoje povinnosti podľa určitých ustanovení práva Únie, a jednak vyzvala tento členský štát, aby do 30 dní prijal požadované opatrenia aby vyhovel tomuto odôvodnenému stanovisku.

12 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že francúzske orgány 27. marca 1991 oznámili Komisii, že sa rozhodli vyhovieť jej žiadosti zrušením uvedenej požiadavky prepustenia do voľného obehu, pričom tak urobili prostredníctvom oznamu ministerstva hospodárstva, financií a rozpočtu (Francúzsko) dovozcom a vývozcom, ktoré bolo uverejnené v *Journal officiel de la République française* [Úradný vestník Francúzskej republiky] 6. júna 1991.

13 Dňa 20. mája 2008 Ysal podala proti francúzskej colnej správe žalobu na francúzsky súd prvého stupňa, ktorou sa domáhala vrátenia cla, ktoré táto colná správa neoprávnene vybrala za dovoz tovaru pochádzajúceho z tretích krajín a smerujúceho do Andorry v rokoch 1988 až 1991 (ďalej len „predmetné clo“).

14 Rozsudkom z 15. júna 2010 tento súd prvého stupňa vyhlásil žalobu spoločnosti Ysal za neprípustnú z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie a záujmu na konaní. Tento rozsudok bol v odvolacom konaní potvrdený 13. decembra 2011.

15 Rozsudkom z 21. januára 2014 Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) zamietol kasačný opravný prostriedok, ktorý Ysal podala proti tomuto rozhodnutiu o odvolaní. Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že Cour de cassation (Kasačný súd) v tomto rozsudku najmä uviedol, že andorrskí dovozcovia vrátili spoločnosti Ysal predmetné clo, ktoré táto spoločnosť zaplatila v ich mene, a že v dôsledku toho iba títo dovozcovia mali aktívnu legitimáciu a záujem na konaní.

16 Dňa 16. júla 2015 títo dovozcovia, ktorých práva prešli na Caves Andorranes a YX, podali na Tribunal de grande instance de Toulouse (Súd prvej inštancie Toulouse, Francúzsko) žalobu proti francúzskej colnej správe, ktorou sa domáhali zaplatenia sumy zodpovedajúcej predmetnému clu, ktoré táto colná správa neoprávnene vybrala. Rozsudkom zo 4. júla 2017 tento súd túto žalobu zamietol.

17 Rozsudkom z 10. februára 2020 Cour d'appel de Toulouse (Odvolací súd Toulouse, Francúzsko) potvrdil uvedený rozsudok. V tejto súvislosti rozhodol, že na to, aby francúzska colná správa z vlastného podnetu vrátila predmetné clo podľa článku 2 ods. 2 nariadenia č. 1430/79 a článku 236 ods. 2 tretieho pododseku Colného kódexu spoločenstva, mala by mať informácie potrebné tak na určenie výšky cla, ktoré sa má vrátiť, ako aj totožnosti každého daňovníka, a to bez toho, aby musela vykonať neprimerané zisťovanie.

18 Caves Andorranes a YX podali proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na Cour de cassation (Kasačný súd), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, na podporu ktorého v podstate tvrdia, že Cour d'appel de Toulouse (Odvolací súd Toulouse) svojím rozsudkom z 10. februára 2020 porušil článok 2 ods. 2 nariadenia č. 1430/79. Povinnosť vrátiť clo z vlastného podnetu stanovená týmto ustanovením podlieha len dodržaniu trojročnej lehoty odo dňa oznámenia cla dlžníkovi. Naopak, uvedené ustanovenie nestanovuje, že colná správa musí mať k dispozícii údaje potrebné na určenie výšky cla, ktoré sa má vrátiť, ako aj totožnosti každého daňovníka. Cour d'appel de Toulouse (Odvolací súd Toulouse) teda doplnil do tohto ustanovenia podmienku, ktorú neobsahovalo.

19 Vnútroštátny súd uvádza, že francúzska colná správa tvrdí, že môže vrátiť predmetné clo z vlastného podnetu, len ak má všetky informácie potrebné na to, aby mohla konštatovať, že bolo vybraté neoprávnene a musí byť vrátené. Nemožno od nej žiadať, aby vykonala dôkladné zisťovanie s cieľom určiť výšku cla, ktoré sa má vrátiť každému z dotknutých hospodárskych subjektov.

20 Tento súd sa teda pýta, či sa majú článok 2 ods. 2 nariadenia č. 1430/79 a článok 236 ods. 2 Colného kódexu spoločenstva vykladať v tom zmysle, že príslušný vnútroštátny orgán je povinný z vlastného podnetu vrátiť neoprávnene vybraté clo, len ak má na tento účel všetky potrebné informácie, a ak ich nemá, len vtedy, ak nemusí vykonávať neprimerané zisťovanie.

21 Podľa uvedeného súdu vzniká tiež otázka, či vnútroštátny colný orgán môže vrátiť clo z vlastného podnetu po uplynutí troch rokov odo dňa, keď bolo clo oznámené dlžníkovi. Vzhľadom na rozsudok zo 14. júna 2012, CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347), v ktorého bode 21 Súdny dvor rozhodol, že článok 236 ods. 2 prvý pododsek Colného kódexu spoločenstva obmedzuje vrátenie cla, ktoré nebolo dlžné na základe právnych predpisov, lehotou troch rokov, si vnútroštátny súd kladie otázku, či sa má článok 2 ods. 2 nariadenia č. 1430/79 vykladať v tom zmysle, že po uplynutí tejto lehoty by príslušné orgány už nemohli z vlastného podnetu vrátiť clo, a to aj keď sa preukáže, že počas tejto lehoty zistili, že toto clo nebolo dlžné na základe právnych predpisov.

22 Za týchto okolností Cour de cassation (Kasačný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 2 ods. 2 [nariadenia č. 1430/79], prevzatý do článku 236 ods. 2 [tretieho pododseku] [Colného kódexu spoločenstva, vykladať] v tom zmysle, že vrátenie cla, ktoré colný orgán vybral, z vlastného podnetu podlieha lehote troch rokov odo dňa, keď orgán zodpovedný za výber cla toto clo zaúčtoval, alebo [v tom zmysle,] že colná správa musí byť schopná do troch rokov od skutočnosti, ktorá viedla ku vzniku cla, zistiť, že clo nebolo dlžné?

2. Má sa článok 2 ods. 2 [nariadenia č. 1430/79], prevzatý do článku 236 ods. 2 [tretieho pododseku] [Colného kódexu spoločenstva, vykladať] v tom zmysle, že vrátenie cla, ktoré colný orgán vybral, z vlastného podnetu je podmienené tým, že colný orgán pozná totožnosť dotknutých subjektov a sumy, ktoré sa majú každému z nich vrátiť, bez toho, aby musel vykonávať podrobné alebo neprimerané zisťovanie?“

O prejudiciálnych otázkach

23 Na úvod je potrebné uviesť, že vzhľadom na dátum, ku ktorému sa tvrdí, že právo na vrátenie predmetného cla z vlastného podmetu vzniklo, sa v spore vo veci samej uplatnia výlučne ustanovenia nariadenia č. 1430/79.

24 Preto je potrebné vychádzať z toho, že svojimi dvoma otázkami, ktoré je potrebné skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 ods. 2 tretí pododsek nariadenia č. 1430/79 vykladať v tom zmysle, že existencia povinnosti vnútroštátneho colného orgánu vrátiť clo z vlastného podnetu je podmienená na jednej strane skutočnosťou, aby tento posledný uvedený orgán sám zistil, pred uplynutím lehoty troch rokov od zapísania tohoto cla do účtovnej evidencie, že toto clo bolo vybraté neoprávnene, a po druhé tým, aby tento orgán poznal totožnosť dotknutých hospodárskych subjektov, ako aj sumu, ktorá sa má každému z nich vrátiť. V tomto rámci sa tento súd pýta na opatrenia, ktoré musí uvedený orgán prípadne prijať, aby získal takéto informácie.

25 Z článku 2 ods. 1 tohto nariadenia najmä vyplýva, že clo sa vráti, ak sa pred príslušnými orgánmi uspokojivo preukáže, že suma tohto cla zapísaná do účtovnej evidencie sa vzťahuje na tovar, v súvislosti s ktorým nevznikol nijaký colný dlh, alebo je táto suma vyššia ako suma, ktorá bola dlžná na základe právnych predpisov.

26 Článok 2 ods. 2 uvedeného nariadenia stanovuje dva odlišné spôsoby takéhoto vrátenia, a to buď na základe žiadosti alebo z vlastného podnetu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. októbra 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, bod 41).

27 V prvom rade v súlade s článkom 2 ods. 2 prvým pododsekom nariadenia č. 1430/79 k vráteniu cla dôjde na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote troch rokov odo dňa zapísania uvedeného cla do účtovnej evidencie. V druhom rade v súlade s článkom 2 ods. 2 tretím pododsekom tohto nariadenia príslušné orgány vrátia clo z vlastného podnetu, ak počas tejto lehoty samy zistia existenciu niektorej zo situácií opísaných v článku 2 ods. 1 uvedeného nariadenia.

28 Vzhľadom na situácie opísané v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1430/79, z toho vyplýva, že tieto orgány pristúpia k vráteniu cla z vlastného podnetu, ak počas uvedenej lehoty samy zistia, že toto clo bolo vybraté neoprávnene, teda ak sa v súlade s článkom 2 ods. 1 tohto nariadenia pred týmito orgánmi uspokojivo preukáže najmä to, že suma tohto cla zapísaná do účtovnej evidencie sa vzťahuje na tovar, v súvislosti s ktorým nevznikol nijaký colný dlh, alebo je táto suma vyššia ako suma, ktorá bola dlžná na základe právnych predpisov.

29 V tejto súvislosti článok 2 ods. 2 tretí pododsek uvedeného nariadenia tým, že kategoricky stanovuje, že vnútroštátne colné orgány „vrátia… clo z vlastného podnetu“, ukladá týmto orgánom povinnosť vrátenia bez toho, aby o to dotknutý dovozca musel požiadať.

30 Vzhľadom na to, že v tomto ustanovení výraz „v tejto lehote“ vzťahujú na sloveso „zistia“, treba tento výraz chápať v tom zmysle, že na to, aby táto povinnosť vrátenia vznikla, musí k takémuto zisteniu dôjsť pred uplynutím lehoty troch rokov odo dňa zápisu cla do účtovnej evidencie. V súlade s článkom 1 ods. 2 písm. e) nariadenia č. 1430/79 tento dátum zodpovedá dátumu prijatia správneho aktu, ktorým príslušné orgány pôvodne stanovili výšku tohto cla.

31 Preto existenciu povinnosti vnútroštátneho colného orgánu vrátiť clo z vlastného podnetu treba považovať za podmienenú tým, aby tento orgán pred uplynutím takejto lehoty troch rokov odo dňa zápisu dotknutého cla do účtovnej evidencie sám zistil, že toto clo bolo vybraté neoprávnene.

32 Táto lehota tak vymedzuje obdobie, počas ktorého sú vnútroštátne colné orgány, ktoré samy zistili, že clo bolo vybraté neoprávnene, povinné vrátiť toto clo z vlastného podnetu. Naopak, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 46 až 50 svojich návrhov, k vráteniu ako takému nemusí nevyhnutne dôjsť v uvedenej lehote, takže k nemu môže dôjsť po uplynutí tejto lehoty.

33 Okrem toho v rozsahu, v akom sa clo ukladá v presných sumách stanovených vnútroštátnym colným orgánom na základe colných vyhlásení predložených v mene určitej osoby, zistenie tohto orgánu, že takéto clo bolo vybraté neoprávnene, nevyhnutne zahŕňa zistenie, že osoba známa uvedenému orgánu neoprávnene zaplatila určitú sumu, ktorá je tomuto istému orgánu tiež známa. V dôsledku toho, ak vnútroštátny colný orgán zistí, že clo bolo vybraté neoprávnene a musí byť vrátené, v zásade pozná tak totožnosť osoby, ktorej má vrátiť clo, ako aj presnú sumu, ktorá sa má vrátiť.

34 Tento orgán sa totiž nemôže odvolávať na skutočnosť, že už nemá k dispozícii colné vyhlásenia predložené dotknutými osobami alebo individuálne rozhodnutia prijaté voči nim, aby odôvodnil prípadné opomenutie vrátiť týmto dotknutým osobám clo, o ktorom v lehote troch rokov stanovenej v článku 2 ods. 2 treťom pododseku nariadenia č. 1430/79 zistil, že bolo vybraté neoprávnene, pretože až do uplynutia tejto lehoty sú colné orgány povinné uchovávať dokumenty a informácie, ktoré môžu byť relevantné pre prípadné vrátenie vybraného cla.

35 Tieto úvahy platia aj za predpokladu, že neoprávnenosť výberu cla vyplýva z pochybenia vnútroštátneho colného orgánu, pokiaľ ide o možnosť požadovať clo za dovozy z určitej tretej krajiny alebo do určitej tretej krajiny. Je pravda, že takéto pochybenie sa môže týkať veľkého počtu hospodárskych subjektov a individuálnych rozhodnutí, a v dôsledku toho môže vyžadovať od colného orgánu dotknutého členského štátu z kvantitatívneho hľadiska významné zisťovanie s cieľom identifikovať osoby, ktoré majú nárok na vrátenie. Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že orgány členského štátu sa nemôžu odvolávať na praktické, administratívne alebo finančné ťažkosti

s cieľom odôvodniť nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Únie [rozsudok z 27. februára 2020, Komisia/Belgicko (Účtovníci), C-384/18, EU:C:2020:124, bod 58 a citovaná judikatúra].

36 Je pravda, že v určitých prípadoch môže vnútroštátny colný orgán na účely vrátenia cla, o ktorom zistil, že bolo vybraté neoprávnene, potrebovať určité informácie, ktoré nemá a ani nemôže mať k dispozícii. Môže to tak byť napríklad v prípade totožnosti osoby alebo osôb, ktoré sú právnymi nástupcami osoby, ktorá zaplatila clo, ktoré má byť vrátené, keďže v súlade s článkom 15 prvým odsekom nariadenia č. 1430/79 sa clo vráti len tej istej osobe, ktorá zaplatila toto clo, alebo osobám, ktoré prevzali jej práva a povinnosti. To isté môže platiť aj pre údaje o bankovom účte, na ktorý sa má vykonať úhrada v súvislosti s vrátením.

37 Táto okolnosť však v prípade potreby nie je relevantná na preukázanie existencie povinnosti vrátenia, keďže takáto povinnosť vzniká vtedy, keď vnútroštátny colný orgán za podmienok uvedených v bode 31 tohto rozsudku zistí neoprávnenosť zaplatenia cla, ale na účely určenia, či tento orgán tým, že takéto vrátenie vykonal oneskorene alebo ho dokonca nevykonal, porušil svoju povinnosť konať z vlastného podnetu.

38 Konkrétne, ak uvedený colný orgán nemá bez vlastného zavinenia k dispozícii také informácie potrebné na vrátenie neoprávnene vybratého cla, aké sú uvedené v bode 36 tohto rozsudku, prináleží mu, aby na účely splnenia svojej povinnosti vrátenia vyplývajúcej z článku 2 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia č. 1430/79 prijal nevyhnutné a vhodné opatrenia na získanie týchto informácií. Je pravda, že takéto opatrenia nezahŕňajú neprimerané zisťovanie, t. j. zisťovanie, ktoré by si vyžadovalo využitie ľudských a materiálnych zdrojov bez akejkoľvek súvislosti s tým, čo možno rozumne očakávať od správneho orgánu konajúceho s náležitou starostlivosťou. Pasívny postoj colného orgánu pod zámienkou, že nedisponuje uvedenými informáciami, však nie je zlučiteľný ani s jeho vyššie uvedenou povinnosťou vrátenia, ani s požiadavkami vyplývajúcimi z práva na riadnu správu vecí verejných, ktoré predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá sa má uplatňovať na členské štáty pri uplatňovaní tohto práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i., C-159/21, EU:C:2022:708, bod 35, ako aj citovanú judikatúru).

39 Vo veci samej tak prináleží vnútroštátnemu súdu, aby určil, či sa možno domnievať, že francúzske colné orgány pred uplynutím lehoty troch rokov od zápisu predmetného cla do účtovnej evidencie samy zistili, že toto clo bolo vybraté neoprávnene. Súdny dvor mu však môže s cieľom usmerniť ho pri tomto posúdení poskytnúť všetky výkladové prvky patriace do rámca práva Únie, ktoré by pre neho mohli byť užitočné (rozsudok zo 7. apríla 2022, Berlin Chemie A. Menarini, C-333/20, EU:C:2022:291, bod 46 a citovaná judikatúra).

40 V tejto súvislosti zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že Komisia 23. januára 1991 zaslala Francúzskej republike odôvodnené stanovisko, v ktorom tvrdila, že prax spočívajúca vo vyžadovaní zaplatenia cla za tovar pochádzajúci z tretích krajín a smerujúci do Andorry je v rozpore s právom Únie. Listom z 27. marca 1991 francúzske orgány odpovedali Komisii, že sa rozhodli vyhovieť žiadosti Komisie a berúc do úvahy ustanovenia dohody medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a touto treťou krajinou, ktorá mala nadobudnúť účinnosť 1. júla 1991, predčasne zmeniť režim vývozu poľnohospodárskych výrobkov do Andorry. Oznamom ministerstva zo 6. júna 1991 francúzske orgány ukončili uvedenú prax v súvislosti so všetkými tovarmi pochádzajúcimi z tretích krajín a smerujúcimi do Andorry.

41 Ak by sa vnútroštátny súd domnieval, že z týchto skutočností možno vyvodiť, že francúzske colné orgány implicitne, ale nevyhnutne zistili, že clo vybrané pri dovoze tovaru z tretích krajín smerujúceho do Andorry bolo vybraté nezákonne, keďže odôvodnené stanovisko vydané Komisiou samo osebe nemá záväzný právny účinok (pozri najmä rozsudok z 29. septembra 1998, Komisia/Nemecko, C-191/95, EU:C:1998:441, bod 44), takéto zistenie treba považovať za zistenie, ktoré colné orgány vykonali „samy“, takže tieto posledné uvedené orgány mali na účely dosiahnutia súladu s článkom 2 ods. 2 tretím pododsekom nariadenia č. 1430/79 povinnosť z vlastného podnetu vrátiť predmetné clo, keďže toto clo bolo vybraté v lehote troch rokov predchádzajúcich tomuto zisteniu.

42 Ak sa ukáže, že na vrátenie predmetného cla francúzske colné orgány potrebovali také dodatočné informácie, aké sú uvedené v bode 36 tohto rozsudku, ktoré nemali a nemohli mať k dispozícii, vnútroštátny súd bude musieť na účely určenia, či tieto orgány neoprávnene nesplnili svoju povinnosť z vlastného podnetu toto clo vrátiť, ktorá vyplýva z tohto článku 2 ods. 2 tretieho pododseku, preskúmať, či uvedené orgány po tom, čo zistili, že predmetné clo bolo vybraté nezákonne, prijali opatrenia, ktoré síce neboli neprimerané, ale boli nevyhnutné a vhodné na získanie týchto informácií. V tejto súvislosti však s výhradou posúdenia vnútroštátnym súdom treba konštatovať, že zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že takéto opatrenia boli prijaté.

43 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody je potrebné na položené otázky odpovedať tak, že článok 2 ods. 2 tretí pododsek nariadenia č. 1430/79 sa má vykladať v tom zmysle, že existencia povinnosti vnútroštátneho colného orgánu vrátiť clo z vlastného podnetu je podmienená skutočnosťou, aby tento posledný uvedený orgán sám zistil pred uplynutím lehoty troch rokov od zapísania tohto cla do účtovnej evidencie, že toto clo bolo vybraté neoprávnene, pričom z tohto zistenia vyplýva, že tento orgán pozná totožnosť osôb, ktoré zaplatili uvedené clo, ako aj sumu, ktorá sa má každej z nich vrátiť. Ak uvedený orgán nemá a ani nemohol mať k dispozícii všetky informácie potrebné na vykonanie takéhoto vrátenia osobe, ktorá zaplatila neoprávnene vybraté clo, alebo osobám, ktoré prevzali jej práva a povinnosti, prináleží tomu istému orgánu, aby na účely splnenia svojej povinnosti vrátenia prijal opatrenia, ktoré sú nevyhnutné a vhodné, nie však neprimerané, na získanie týchto informácií a pristúpil k vráteniu.

O trovách

44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 2 tretí pododsek nariadenia Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla [***neoficiálny preklad***]**, zmeneného nariadením Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

existencia povinnosti vnútroštátneho colného orgánu vrátiť clo z vlastného podnetu je podmienená skutočnosťou, aby tento posledný uvedený orgán sám zistil pred uplynutím lehoty troch rokov od zapísania tohto cla do účtovnej evidencie, že toto clo bolo vybraté neoprávnene, pričom z tohto zistenia vyplýva, že tento orgán pozná totožnosť osôb, ktoré zaplatili uvedené clo, ako aj sumu, ktorá sa má každej z nich vrátiť. Ak uvedený orgán nemá a ani nemohol mať k dispozícii všetky informácie potrebné na vykonanie takéhoto vrátenia osobe, ktorá zaplatila neoprávnene vybraté clo, alebo osobám, ktoré prevzali jej práva a povinnosti, prináleží tomu istému orgánu, aby na účely splnenia svojej povinnosti vrátenia prijal opatrenia, ktoré sú nevyhnutné a vhodné, nie však neprimerané, na získanie týchto informácií a pristúpil k vráteniu.

Podpisy